



kalmaları için farklı bir yere gönderilmiş, tabur ise farklı bir yere gitmişti. Ayakkabımın düşmüş olduğunı bilmeyen arkadaşlar, bütün gece boyunca beni ayakkabısız getirmiş, fakat ben hissetmemiştim. Kış koşullarında metrelerce karın engellemesi, düşmanın her yeri tutması ve yaralı halimizden dolayı fazla ilerleyememiştik. Arkadaşlar bizi bir yere götürmüşlerdi fakat kendimizi saklayabilecek hiçbir yer olmadığından, büyük bir taşın yanında durmuştuk. Yanımızda sadece iki sağlam arkadaş vardı ve düşman tam bizim üzerimizde konumlanmıştı. Çatışma yerinden fazla uzaklaşamamıştık, üst üste gelen talimatlar **“kimseden ses çıkmasını”** diyordu.

Yaraların yarattığı acıdan dolayı, kimsenin gözüne uyku girmiyordu. Biz o büyük kayanın altında dururken, düşman da kayanın üzerinde yerleşmişti. Ses çıkarmamak için, büyük bir irade sergilememiz gerekiyordu. Düşman askerlerinin ayakları altından yuvarlanan taşlar üzerimize düşüyordu. Gözlerimizden nefret, kin, korku ve heyecan okunuyordu. Tekrardan ölümlü burun buruna gelmiştik. Üç gün, üç gece sırt üstü ses çıkarmadan beklemek zorunda kalmıştık. Düşman bize çok yakın olduğundan, bu şekilde beklemek zorundaydık. Yaralı halimizle açlık ve susuzluktan dolayı dudaklarımız çatlamıştı. Dördüncü gün bu bekleyiş sonunda sona ermişti. Arkadaşlara ulaşmak için harekete geçtiğimizde herkesin morali kısmen düzelmmişti.

İlkin ateş yakıp kendimizi ısıtmaya çalışmıştık fakat donduğumuz için neredeyse ateşin içine girmemize rağmen ısınamıyorduk. Isındıkça el ve yüzlerimiz şişiyor, fakat bunu fazla umursamıyorduk. Bir an önce arkadaşları görmek, bunun için de bi-

raz ısındıktan sonra yürüyüşe geçmek istiyorduk. Sanki yıllardır arkadaşları görmemiştik. Uzun bir süreden sonra elimizi yüzümüzü yıkamış ve yaralarımızı elimizdeki imkanlar doğrultusunda muayene etmiştik. Bizimle birlikte olan ve başından yaralanan Zozan arkadaşın yarasına pansuman yapmak için çok sevdiği ve özen gösterdiği saçlarını kesmek zorundaydık.

“Hepsini içmişsin, şehit düşeceksin!”

Süreklili su istememize rağmen, yanımızdaki sağlam arkadaşlar, yaralılara su iyi gelmediği için bize su vermiyorlardı. Hepimiz yaralarımızın acısından çok susuzluktan dolayı uyuyamıyorduk. Gecenin geç saatlerinde her yer sessizleşiyor, suyun gürül gürül sesi kulaklarımızı dolduruyordu. Sonunda dayanamayıp suyun sesini takip ederek ulaşmaya çalışmıştım. Sürünerek suya ulaşmaya çalışırken, yolda çaydanlığı bulmuş ve bir dikişte bitirmiştik.

Çaydanlığın sesiyle uyanan bir arkadaş, çaydanlığı elimden almaya çalışıyor, bir yandan o, bir yandan da ben çaydanlığı çekiyorduk. Sonuçta arkadaşla aramızdaki çaydanlık mücadelesi, arkadaşın galibiyeti ile sonuçlanmıştı. Fakat arkadaş, çaydanlığı eline aldığı anda, hepsinin boşaldığını görünce bana çok kızmış ve **“Hepsini içmişsin, şehit düşeceksin!”** demişti. Aslında içtiğim, su değil, acı çaydı, ama ben bunun hiç farkında bile değildim. Karanlıkta gözlerim mutluluktan parlıyordu, sanki yeniden doğmuş gibiydim.

Sabah kalktığımızda, bana bakan bütün arkadaşlar gülüyordu. Neden olduğunu anlayamamıştım. Doktor arkadaş, elindeki aynayı bana uzattığında, yüzümün siyah is rengine bulanmış haliyle karşılaşmıştım. Ak-

şamki çaydanlık mücadelesinden sonra yüzüm simsiyah olmuştu. ... Aynı gün bir grup arkadaş, bizi taburun yanına götürmek için gelmişti, hepimiz mutluluktan uçuyorduk, tekrar arkadaşlara kavuşacaktık. Arkadaşlar bana neremden yaralandığımı sorduklarında, ben de başımdan parça aldığımı söylemiş ve **“Tek omu?”** cevabını almıştım. Arkadaşlar beni bir hayli kızdırmışlardı.

Hem üzgün hem de sevinçliydim

Taburun kaldığı yere kadarki yolumuz oldukça uzun olduğundan, arkadaşlar, geceyi geçirmemiz için bizi bir mağaraya götürmüşlerdi. Bölge toplanışından dönen arkadaşlar da bu mağaradaydılar ve biraz şeker bulmuşlardı. Gabar'dan getirmiş olduklarını tahmin ettiğimiz bu şekerle bütün yaralı arkadaşlara ikişer bardak çay vermiş, sadece bana bir bardak çay vermişlerdi. Su psikolojisini bir türlü üzerimden atamıyordum. Ne kadar çay istediysem de **“Senin için zararlıdır.”** diyorlardı. İkide bir su sorduğumdan olacak zannedersen, akli dengemi kaybettiğimi düşünüyor ve bunu kendi aralarında da tartışıyorlardı. Ben de bunları duydukça daha da kızıyor ve aklımın yerinde olduğunu söylüyor fakat yine de sürekli su istiyordum. Ama aldığım cevap hep aynı sıkıcı cevap oluyordu; **“Zararlıdır.”** Fakat ısrarlı mücadelem, sonunda sonuç vermiş ve bana bir bardak daha çay vermeye razı olmuşlardı. Geceyi bu şekilde geçirdikten sonra sabaha karşı mağaradan ayrılarak taburun kaldığı yere doğru yola çıkmıştık. O günkü yürüyüşten sonra taburumuza ulaştığımızda, bir yandan şehit düşen arkadaşların taburda yaratmış olduğu boşluğu hissetmenin yarattığı burukluk, diğer yandan da yıllardır görmemiş olduğumuzu düşündüğümüz, onca özlediğimiz yoldaşlara tekrar kavuşmanın moral ve coşkusu yüreklerimizi kaplamıştı.